

Muntžak malý (Muntiacus reevesi)

Synonyma: *Cervus reevesi*

Anglické jméno: Muntjac deer, Reeves' muntjac

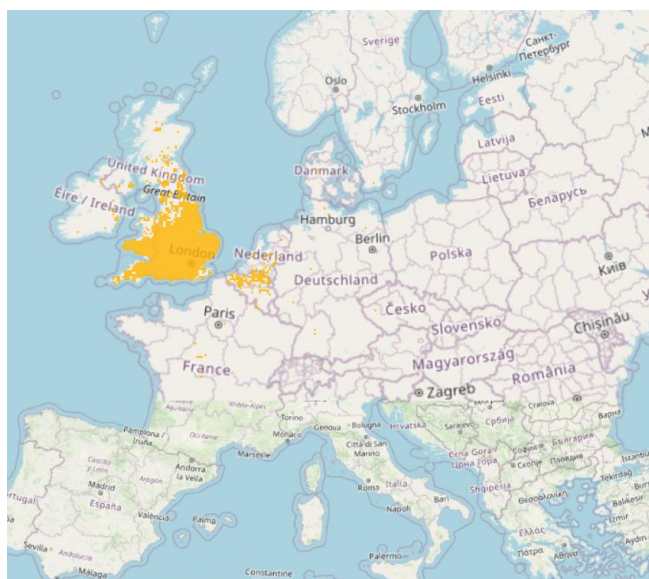
Čeleď: *Cervidae*

Obr. 1 Mladý muntžak. Foto: Jakub Schneider

Původ: Hory jižní Číny, Tchajwan.

Sekundární rozšíření: Introdukován do Japonska, Velké Británie (1894), Irska, Nizozemí a Belgie. Ve Velké Británii stabilní populace (v roce 2018 odhad přes 100 tisíc jedinců). V kontinentální Evropě je největší populace v belgickém Vlámku.

Obr. 2 Muntžak malý v Evropě (<https://easin.jrc.ec.europa.eu/spexplorer/map/>)

Rozšíření v ČR: Není zaznamenán z volné přírody, ale je chován v zoologických zahradách (celkem 6 ZOO má výjimku pro účely ochrany ex-situ).

Cesty zavlečení: Záměrně jako obohacení fauny (myslivost) a následné spontánní šíření. Další možností je únik z chovů - ZOO, soukromí chovatelé (Francie).

Popis: Tělo zhruba 70-90 cm dlouhé, výška v kohoutku 40-50 cm, ocas cca 12 cm. Dospělí samci váží kolem 15 kg, samice cca o 3 kg lehčí. Samci mají jednoduché, většinou nevětvené parůžky cca 10 cm dlouhé, s nápadnými pučnicemi (8 – 10 cm). Také mají prodloužené horní špičáky (cca 2 cm), oproti samicím, u kterých dorůstají jen asi 0,5 cm. Mají krátkou, hladkou, leskle kaštanovou srst, samci bývají v oblasti hlavy a krku tmavší. Břicho je u mláďat světle šedé, s přibývajícím věkem tmavne. Podél přední strany pučnic jsou tmavohnědé pruhy (kresba tvaru V), vnitřní strana boltců, brada, hrdlo, zadní část břicha a vnitřní strana končetin, zadní část tváře a dolní strana ocasu jsou bílé. Zimní šat (od října do dubna) je tmavší. Malé parůžky jsou shazovány v květnu nebo červnu a znova dorůstají v říjnu nebo listopadu. Při útěku vyniká bílé zrcátko pod ocasem.

Obr. 3 Mladý samec. Foto: Jackie Pringle

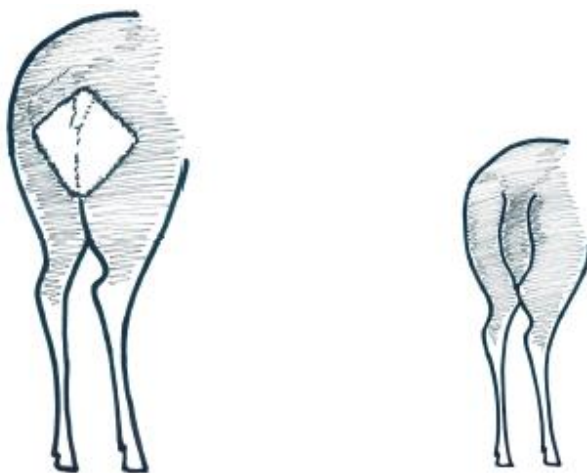
Obr. 4 Samice. Foto: Jackie Pringle

Živí se bylinami, listím dřevin a pupeny. V zimě vyžaduje i potravu bohatou na bílkoviny a nerostné látky. Zřejmě by nepřežil kontinentální zimu. Vázaný na hustý podrost, ve kterém se nejčastěji pohybuje, zejména za soumraku. Samotářské zvíře, jedinci se potkávají pouze v době rozmnožování. Říje v lednu a únoru. Březost trvá 7 měsíců a mládě váží při narození přibližně 1 kg. Je pokryto žlutavými skvrnami na kaštanovém pozadí. Rodí se vždy jediné mládě, které je kojeno čtvrt roku a drží se matky, dokud se nenarodí další. Samec se ozývá drsným, ostrým štěkotem, pro který bývá také nazýván „štěkavý jelen“.

Obr. 5 Samice – zimní šat. Foto: Jackie Pringle

Možnosti záměny: Srnec obecný (*Capreolus capreolus*) je větší (v kohoutku cca 60 – 75 cm), nemá tmavé pruhy tvaru V na hlavě. Také má kratší ocas a jeho okolí je bílé (u muntžaka bílá barva jen pod ocasem). Samci mají větvené parohy.

Obr. 6 Porovnání zadní části srnce (vlevo) a muntžaka

Obr. 7 Srnec obecný. Foto: Václav Hlaváč, Fotoarchiv AOPK ČR

Riziko: Škody v lesích a zahradách způsobené okusem. Možnost kolize s automobily na silnicích.

Likvidace: Odstřel, případně odchyt do pastí.

Zdroje:

Schertler A., Tedeschi L., Essl F. 2024. Reeves' muntjac *Muntiacus reevesi* (Ogilby, 1839) in Austria. *BioInvasions Records* 13(3): 685–695.

<http://www.chovzvirat.cz/zvire/2902-muntzak-maly/>

<https://www.zoousti.cz/zvirata-v-zoo/lexikon-zvirat/page/muntzak-maly>

<http://www.cabi.org/isc/datasheet/74281> - i Obr. 3 - 5

Muntjac Deer - Fact sheet, NNSS, www.nonnativespecies.org – i Obr. 6

Citace: Görner T. 2025. Muntžak malý (*Muntiacus reevesi*), informační karta, AOPK ČR Praha.

Dostupné na: <https://invaznidruhy.aopk.gov.cz/invazni-druhy-z-unijniho-seznamu>